

CZYTANIE ZE ZROZUMIENIEM

W Amazonii, leżącej w strefie przyrównikowej, nie było zmiennych czterech pór roku, podczas których temperatura powietrza ulegałaby wahaniom. Po prostu było tam stale ciepło, a tylko w nocy występowały chłody. Tomek, jako doskonały geograf, poinformował przyjaciół, że w Amazonii istnieją większe różnice temperatury między dniem i nocą niż między latem i zimą. Tak też było naprawdę. Pora sucha, czyli lato, oraz pora deszczowa, występująca zamiast zimy, różniły się tylko częstotliwością opadów deszczu. W porze suchej deszcze padały co drugi lub trzeci dzień, natomiast w porze deszczowej, kiedy słońce przechodziło przez zenit, występowały codziennie.

O ile panorama wybrzeży rzeki, układ pogody i charakter pór roku sprawiały wrażenie pewnej monotonii, o tyle sama Amazonka wciąż zaskakiwała niespodziankami i zmuszała żeglarzy do stałej czujności. W czasie pory deszczowej rzeka występowała z brzegów i zalewała dżunglę na dziesiątki kilometrów. Jedne wyspy znikwały, inne wyłaniały się niespodziewanie, a czasem spływały w dół razem z rzeką. Wyrastały wędrujące ławice, powstawały wielkie wiry i wykroty bardzo niebezpieczne dla statków. Brudnożółte, spienione fale niosły olbrzymie drzewa wyrwane z korzeniami, zwaly podmytego brzegu razem z roślinnością. To znów pnie drzew tworzyły groźne zatory, a podobne do wysp kępy wodorostów, gałęzi i trzciny zdradliwie ocierały się o boki statku. (...)

Amazonka groziła człowiekowi licznymi niebezpieczeństwami, lecz zarazem ułatwiała mu życie. Wraz ze swymi dopływami tworzyła dostępne dla żeglugi gościńce, dostarczała pożywienia. W wodach Amazonki, oprócz wielu groźnych stworów, żyło około dwóch tysięcy gatunków ryb oraz różne gatunki żółwi... Wody Amazonki przynosiły żyzny muł, szeroko rozprzestrzeniany podczas przyborów, lecz stale zalewane tereny były mało przydatne dla człowieka.

Alfred Szklarski, *Tomek u źródeł Amazonki*.
Wydawnictwo „Śląsk”, Katowice 1990, s.119-120.

1. Porę deszczową w Amazonii charakteryzuje to, że:

- A) co drugi lub trzeci dzień występują opady
- B) temperatura powietrza niewiele różni się od pory suchej
- C) Amazonka zalewa wiele kilometrów dżungli
- D) noce są bardzo zimne

2. W przytoczonym fragmencie Tomek występuje jako:

- A) narrator
- B) geograf
- C) bohater utworu
- D) ekspert

3. Amazonka ukazana jest jako rzeka:

- A) zdradliwa
- B) życiodajna
- C) sprzyjająca ludziom
- D) monotonna

4. Amazonka umożliwia:

- A) zawsze bezpieczną żeglugę
- B) zdobycie pożywienia
- C) uprawę żyznej ziemi u swych wybrzeży
- D) przeprawę przez dżunglę

5. Opis Amazonki zawiera informacje przydatne dla:

- A) żeglarza
- B) podróżnego
- C) mieszkańca dżungli
- D) przyrodnika

6. Zimy nad Amazonką są:

- A) deszczowe od samego rana
- B) ciepłe jak w lecie
- C) deszczowe w drugiej części dnia
- D) niebezpieczne dla statków

NAUKA O JĘZYKU

7. Czasownikiem przechodnim jest wyraz:

- A) marzyć
- B) lubić
- C) pójść
- D) ujrzeć

8. Prawidłowo określono formy czasownika:

- A) upiekała – I. pojedyncza, czas przeszły, osoba 3
- B) chodzisz – I. pojedyncza, czas teraźniejszy, osoba 2
- C) pomyślcie – I. mnoga, czas teraźniejszy, osoba 1
- D) będziemy czytać – I. mnoga, czas przyszły, osoba 1

9. Konstrukcję bierną ma zdanie:

- A) Zjadł już dobre śniadanie.
- B) Obraz został namalowany.
- C) Bagażę zostały spakowane.
- D) Wszyscy bawili się świetnie.

10. Prawidłowo nazwano przypadek rzeczownika w zdaniu:

- A) Lubię ten kolor. – mianownik
- B) Przyjrzyj się tej książce. – miejscownik
- C) Jestem za drzwiami. – narzędnik
- D) Nie mam żadnych notatek. – dopełniacz

11. Zaimek znajduje się w zdaniu:

- A) Na nic nie było czasu.
- B) Pobiegł szybko na podwórko.
- C) Tam leży wstążka do włosów.
- D) To jest mój zeszyt.

12. Nieprawidłowo zastosowano zaimek w zdaniu:

- A) Podaj mnie długopis.
- B) Tylko jego nie było w szkole.
- C) Powiem jemu o tobie.
- D) Mnie się to nie podoba.

13. Prawidłowo nazwano część mowy:

- A) ponad – zaimek
- B) ale – spójnik
- C) wczoraj – przysłówek
- D) ile – przyimek

14. Prawidłowo wskazano (podkreślono) wyraz podrzędny w związku wyrazów:

- A) tabliczka czekolady
- B) pierwsza lokata
- C) szybko pobiegli
- D) widzieliśmy wszystko

15. Nieprawidłowo napisano wyrażenie:

- A) spoza gór
- B) mimo wszystko
- C) z ponad mgły
- D) po za tym

16. Prawidłowo wskazano (podkreślono) rdzeń w rodzinie wyrazów:

- A) brzuch, brzuszek
- B) las, leśny
- C) kwiat, kwiecie
- D) morze, morski

17. Prawidłowo wskazano (podkreślono) akcentowaną sylabę w wyrazie:

- A) gramatyka
- B) chcielibyśmy
- C) pobiegliście
- D) samochód

18. Tylko głoski ustne zawiera szereg:

- A) s, a, r
- B) m, d, o
- C) w, i, y
- D) ę, a, u

LITERATURA

19. Podczas swoich urodzin Harry Potter (w książce pt. "Harry Potter i komnata tajemnic") w domu wuja Vernona zajmował się:

- A) pracą w domu i w ogrodzie
- B) podziwianiem prezentów
- C) zabawą z przyjaciółmi
- D) uciszaniem nieproszonego gościa

20. Podróż Harry`ego Pottera i Rona latającym samochodem skończyła się tym, że chłopcy:

- A) zyskali podziw kolegów
- B) rozbili samochód
- C) dostali ordery za odwagę
- D) zostali ukarani wierzbowymi gałęziami

21. Zdarzenia ukazane w książce pt. „W pustyni i w puszczy” rozgrywają się:

- A) nad Nilem
- B) nad Kanałem Sueskim
- C) nad Jeziorem Rudolfa
- D) w Chartumie

22. Gdy Staś przebywając z Arabami na pustyni próbował odzyskać wolność, wówczas:

- A) Nel zachorowała na febrę
- B) Saba zdradził jego zamiary
- C) nadciągnęli uzbrojeni zwolennicy Mahdiego
- D) Gebhr przekonał go do pozostania w obozie

23. Zenek Wójcik, bohater książki pt. „Ten obcy”, przybył na wyspę, ponieważ:

- A) potrzebował odpoczynku w podróży
- B) tropił grupę chuliganów
- C) miał zranioną nogę
- D) zainteresował się roślinnością wyspy

24. W powieści pt. „Ten obcy” przewija się wątek:

- A) uzależnienia od nałogu
- B) rodzinnych nieporozumień
- C) przyjaźni
- D) cierpienia

25. Faun Tumnus, bohater książki pt. „Opowieści z Narnii”, za udzieloną Łucji gościnę został:

- A) aresztowany
- B) sowicie nagrodzony
- C) wtajemniczony w wielki sekret
- D) zamieniony w kamienny posąg

26. Aniela, bohaterka książki pt. „Kłamczucha”, przybyła do Poznania, ponieważ chciała:

- A) odwiedzić daleką rodzinę
- B) zwiedzić zabytki miasta
- C) podjąć naukę
- D) spotykać się ze znajomym chłopakiem

27. Podczas procesu o zabójstwo doktora Tomek Sawyer wyznał, że:

- A) zabójcą jest Indianin Joe
- B) oskarżony Potter jest współwinny zbrodni
- C) był świadkiem zdarzenia na cmentarzu
- D) przyszedł na miejsce zdarzenia ze zdechłym kotem

28. W książce pt. „Wspomnienia niebieskiego mundurka” czytamy o wspólnej tajemnicy Dembowskiego i Sprężyckiego, którą było:

- A) ukrycie trucizny pod glazem
- B) ułożenie sztucznego alfabetu
- C) potajemne zjedanie słodyczy
- D) przepisywanie zadań domowych

29. Przyjaźń Dembowskiego wobec Sprężyckiego, któremu groziła utrata nogi, wyrażała się w:

- A) codziennych odwiedzinach chorego kolegi
- B) zamiarze podzielenia jego losu
- C) czytaniu mu książek do późnej nocy
- D) sprowadzeniu najlepszego w Polsce lekarza

30. Powieść jako gatunek literacki cechują:

- A) licznie występujące rymy
- B) komentarze narratora
- C) pojawiające się czasem epizody
- D) zdarzenia układające się w fabułę